

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolakia. Takseille myönnettävä autoveron alennus ehdotetaan poistettavaksi. Isojen erikoisvarusteltujen esteettömien tilataksien, koulukuljetustaksien ja invataksien autoverotuet kuitenkin säilytettäisiin.

Myös maahanmuuton yhteydessä muuttotavarana tuotavien ajoneuvojen veronalennus poistettaisiin.

Lakiin lisättäisiin säännös Suomessa vakinaisesti asuvan henkilön oikeudesta käyttää toisessa Euroopan talousalueen valtiossa rekisteröityä ajoneuvoa 14 päivää Suomessa veroa suorittamatta. Lisäksi sallittaisiin toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn työsuhdeauton lainaaminen perheenjäsenille.

Autoveron palautukselle ehdotetaan maksettavaksi korkoa, kun veroa palautetaan viittäessä Suomessa verotettu tänne määräaikaista käyttöä varten tuotu auto pysyvästi maasta.

Lisäksi lakiin tehtäisiin muutoksia koskien tilanteita, joissa Liikenteen turvallisuusvirasto kantaa autoveron ajoneuvon ensirekisteröinnin jälkeen. Nämä säännökset koskevat esimerkiksi ajoneuvon verotusta tilanteessa, jossa veron ulkopuolella oleva kuorma-auto muutetaan verolliseksi pakettiautoksi tai mopon virityksen takia moottoripyöräksi. Tällainen ajoneuvo verotettaisiin samalla tavalla kuin vastaava käytettynä maahantuotava ajoneuvo.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta. Maahanmuuton yhteydessä tuotavia ajoneuvoja, jotka on rekisteröity muuttavien henkilöiden käyttöön tai joiden hankinnasta on tehty sitova sopimus ennen lain voimaantuloa, koskisi kuitenkin vuoden 2017 loppuun ulottuva siirtymäaika.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
Taksien veronalennukset.....	3
Muuttotavarana maahantuodut ajoneuvot.....	4
Ajoneuvon väliaikainen käyttö Suomessa.....	5
Vientipalautus.....	6
Ensirekisteröinnin jälkeinen autoverotus.....	6
1.2 EU:n lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö.....	7
1.3 Nykytilan arviointi.....	8
Taksien ja muuttoajoneuvojen verotuet.....	8
Väliaikainen tai määräaikainen käyttö.....	9
Ensirekisteröinnin jälkeinen autoverotus.....	10
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	10
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	11
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	11
3.2 Yritysvaikutukset.....	13
3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	13
3.4 Ympäristövaikutukset.....	14
3.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	14
4 ASIAN VALMISTELU.....	15
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	15
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	16
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	16
2 VOIMAANTULO.....	18
LAKIEHDOTUS.....	19
Laki autoverolain muuttamisesta.....	19
LIITE.....	22
RINNAKKAISTEKSTI.....	22
Laki autoverolain muuttamisesta.....	22

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Taksien veronalennukset

Autoverolain (1482/1994) 28 §:n 1 momentissa (laissa 1316/2011) säädetään taksien veronalennuksen suuruudesta. Säännöksen mukaan autoveroa alennetaan enintään 9 600 eurolla autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi taksiliikennelaissa (217/2007) tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää tällaiseen liikenteeseen. Alennus on enintään 15 000 euroa, jos taksi on esteetön tai se on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvaväilyillä, minkä lisäksi autoverolain mukaan edellytetään, että taksissa on kuljettajan istuimen lisäksi vähintään seitsemän istuinpaikkaa. Esteetön taksi, jossa istuinpaikkoja on tätä vähemmän, rinnastetaan tavalliseen taksiin, jonka veroedun suuruus on 9 600 euroa. Takseille myönnettävää veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön. Autoverolain 29 §:n mukaan veron alennus voidaan myöntää kutakin taksiliikennelupaa kohden vain yhdelle autolle samanaikaisesti.

Esteettömille takseille asetettavista teknisluonteisista vaatimuksista säädetään taksiliikenteessä käytettävän esteettömän kaluston laatuvaatimuksista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (723/2009). Koulukuljetuskäyttöön hyväksytyistä lisäturvaväilyistä säädetään koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (553/2006).

Autoverolain 21 §:ssä säädetään eräistä autoverottomista ajoneuvoista. Tämän säännöksen perusteella invataksit ovat kokonaan verottomia. Invataksien tekniset vaatimukset sisältyvät ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen (1256/1992) 13 §:ään.

Asetus on edelleen voimassa eräiden veroetuun oikeutettujen ajoneuvojen määritelmien osalta ajoneuvolain (1090/2002) siirtymäsäännösten nojalla. Invataksissa on oltava tilat kahdelle pyörätuolissa matkustavalle asiakkaalle, kun taas esteettömässä taksissa yksi pyörätuolipaikka riittää.

Taksien veronalennuksen kuoleentumisai-koja koskevat säännökset sisältyvät autoverolain 48 §:ään. Jos ajoneuvo ei enää täytä verottomuuden tai alennetun veron edellytyksiä, kannetaan veroa se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi kertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona vähennettynä ajoneuvosta jo suoritetun veron määrällä. Taksista maksuunpantavaa veroa alennetaan yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista rekisterissäoloajan täyttä kuukautta kohti. Invataksin osalta vastaava alennus on yksi neljäskymmeneskahdeksasosa. Käytännössä tavallisten taksien, samoin kuin esteettömien ja koulukuljetustaksien veronalennus kuoleentuu siis kolmessa vuodessa, jonka jälkeen taksin voi myydä ilman autoveroseuraamuksia. Invataksien verottomuuden kuoleentumisaika on neljä vuotta.

Autoverolain 29 §:n 1 momentin mukaan takseille 28 §:ssä säädetty veroetu voidaan myöntää yhtä liikennelupaa kohden vain yhdelle autolle samanaikaisesti. Jos ajoneuvorekisteristä poistetaan merkintä ajoneuvon ammattimaisesta käytöstä tai ajoneuvo luovutetaan toiselle liikenneluvan haltijalle, joka käyttää ajoneuvoa ammattimaiseen liikenteeseen, liikenneluvan haltijalle voidaan uudelleen myöntää mainittu etu. Lisäksi pykälän 2 momentti sisältää varataksien pitoon oikeuttavat säännökset. Se, jolle on myönnetty taksien veronalennus, voidaan lyhytaikaisesti merkitä ajoneuvorekisteriin liikennelupaa kohti useamman kuin yhden ammattiliikenteeseen rekisteröidyn auton omistajaksi tai haltijaksi, jos tämä on auton huollon tai korjauksen johdosta tarpeen. Vero pannaan kuitenkin maksuun, jos useampi kuin yksi ammattiliikenteeseen rekisteröity auto liikennelupaa kohti on pitemmän ajan kuin 60 päivää kuuden kuukauden ajanjakson aikana saman omistajan tai haltijan nimiin rekisteröitynä.

Taksiliikenteestä säädetään taksiliikenne-laissa. Lain tavoitteena on laadukkaiden taksipalvelujen turvaaminen koko maassa. Taksiliikennelain mukaan ammattimainen henkilöiden kuljettaminen tiellä henkilöautolla edellyttää taksilupaa. Taksiliikennelain 2 §:n 3 kohdan mukaan taksiluvalla tarkoitetaan hakemuksesta myönnettävää liikennelupaa, joka oikeuttaa luvanhaltijan harjoittamaan tilausliikennettä ja palvelusopimusasetuksessa tarkoitettua liikennettä yhdellä henkilöautolla tai yhdellä esteettömyyttä koskevat vaatimukset täyttävällä henkilöautolla koko maassa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Luvat taksiryttäjille myöntävät alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, jotka myös vahvistavat vuosittain taksilupien kuntakohtaiset enimmäismäärät. Päätöksessä määrätään myös, kuinka moneen lupaan sisällytetään kaluston esteettömyyttä koskevat vaatimukset. Taksiluvan haltija on velvollinen harjoittamaan liikennettä ensisijaisesti taksilupa-an merkityllä asemapaikalla. Taksiliikenteen kuluttajilta perittävistä enimmäishinnoista säädetään vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Maksujen tulee olla kustannussuuntautuneita siten, että niihin sisältyy kohtuullinen voitto. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvällä taksiliikenteen kustannusindeksillä seurataan taksiliikenteen keskimääräistä kustannuskehitystä.

Muuttotavarana maahantuodut ajoneuvot

Maahan muuton yhteydessä tuotavasta ajoneuvosta myönnetään autoverolain 25 §:n 1 momentin perusteella enintään 13 450 euron suuruinen autoveron alennus. Jos autovero on suurempi kuin 13 450 euroa, tulee sen ylittävä määrä kannettavaksi. Veronalennus myönnetään yhdelle yksityistalouteen kuulvalle ajoneuvolle. Jos muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan ajoneuvon verotta tai alennetulla verolla, tulee tämän ajoneuvon luovutukselle säädetty karenssiaika olla päätynyt ennen henkilön muuttoa Suomeen.

Alennuksen saaminen edellyttää, että muuttaja on ollut yhtäjaksoisesti ulkomailla vähintään vuoden ajan. Yhtäjaksoisen oleskelun ulkomailla ei kuitenkaan katsota keskeytyneen, jos muuttaja on ennen muuttoa ollut asunnon tai työn hankinnan tai pakottavaksi

katsottavan syyn taikka tavanomaisen lomamatkan, satunnaisen työskentelyn tai muun niihin verrattavan lyhyehkön oleskelun vuoksi tilapäisesti Suomessa ja palannut tällaisen oleskelun jälkeen ulkomaille.

Lisäksi veronalennuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuusi kuukautta. Muuttoajoneuvon käyttöedellytyksen katsotaan täyttyvän, jos se on ollut rekisteröity ja liikennevakuutettu tavalla, joka on mahdollistanut sen liikennekäytön oleskelumaassa. Veronalennus autoverosta voidaan myös myöntää kriisialueella oleskellelle muuttajalle ilman, että ajoneuvoa tarvitsee säilyttää tai käyttää kriisialueella. Veron alennus edellyttää tässä tapauksessa ajoneuvon säilyttämistä Suomessa.

Autoverolaissa edellytetään, että ajoneuvo tuodaan Suomeen muuton jälkeen 12 kuukauden kuluessa muutosta tai enintään kolme kuukautta ennen muuttoa ja ilmoitetaan verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa muutosta. Ajoneuvoa ei kuitenkaan voida ilmoittaa verotettavaksi muuttoajoneuvona ennen kuin muuttaja itse on saapunut Suomeen.

Veronalennuksen voi saada myös niin sanotun asteittaisen maahanmuuton yhteydessä. Tätä koskevan säännöksen mukaan muuttoajoneuvon veronalennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskellelle, jos hän osoittaa, että muuttoajoneuvon veronalennuksen edellytykset ovat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten.

Autoverolain 27 §:n mukaan muuton yhteydessä tuotua ajoneuvoa, josta on myönnetty veronalennus, ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoin luovuttaa toiselle eikä antaa vastikkeettakaan muuttajan perheeseen kuulumattoman henkilön käytettäväksi ennen karenssiajan loppuun kulumista. Ajoneuvon on tällöin tullut olla muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kolme vuotta, josta kuitenkin vähintään yhden vuoden ajan Suomessa. Muuton jälkeen käyttöajaksi katsotaan vain se aika, jonka sekä ajoneuvo että muuttaja ovat Suomessa samanaikaisesti.

Poikkeuksena luovutusrajoituksesta on, että muuttaja voi ennen karensiajan päättymistä luovuttaa rekisteristä poistetun ajoneuvon veroa suorittamatta vakuutusyhtiölle ajoneuvon vaurioitumisen vuoksi taikka ulkomailla käytettäväksi.

Euroopan unionin (EU) toisesta jäsenvaltiosta tuotavista muuttoajoneuvoista ei pääsääntöisesti peritä arvonlisäveroa Suomessa arvonlisäverolain (1501/1993) mukaan. EU:n ulkopuolelta muuton yhteydessä Suomeen tuotava ajoneuvo on tulliselvitettävä, kun se maahantuodaan. EU:n ulkopuolelta muuttotavarana tuotaviin ajoneuvoihin sovelletaan arvonlisäverolain ja autoverolain lisäksi tullilainsäädäntöä, erityisesti EU:n tullittomuussäännöksiä. EU:n ulkopuolisesta valtiosta tuodusta, tullittomuussäännösten perusteella muuttotavarakohtelun saaneesta, yksityiskäyttöön tarkoitettua ajoneuvosta ei peritä tullia eikä arvonlisäveroa.

Ajoneuvon väliaikainen käyttö Suomessa

Pääsääntönä on, että autovero, joka on kertaluonteinen vero, on suoritettava kokonaan, kun verollista ajoneuvoa ryhdytään ensimmäistä kertaa käyttämään Suomessa tai ajoneuvo rekisteröidään Suomeen. Suomessa vakinaisesti asuvan henkilön tulee ajoneuvolain 8 §:n mukaan rekisteröidä käyttämänsä ajoneuvo Suomen ajoneuvoliikennerekisteriin. Tästä seuraa, että rekisteröinti ja autoveron suorittaminen on pääsääntöisesti ajoneuvon käytön edellytys, kun on kysymys Suomessa vakinaisesti asuvasta henkilöstä. Autoverolaissa on kuitenkin useita poikkeuksia, joiden perusteella ajoneuvoa voidaan käyttää Suomessa väliaikaisesti verotta. Myöskään rekisteröintivelvollisuus ei koske näitä tilanteita.

Autoverolain 2 §:n 2 momentissa säädetään niin sanotun turistiauton väliaikaisesta verottomasta käytöstä. Säännöksen mukaan verollisena ajoneuvon käyttönä ei pidetä muussa valtiossa kuin Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahan tuoman, muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon käyttöä yksinomaan hänen omaan tarpeensa enintään kuuden kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana

kahdentoista kuukauden ajanjaksona, jos käyttö ei liity ajoneuvon ostoon Suomessa. Tulli voi hakemuksesta määräämillään ehdoilla pidentää väliaikaiselle käytölle säädettyä määräaikaa enintään vuodella. Pidennys-hakemus on tehtävä ennen määräajan päättymistä. Väliaikaisesti 2 §:n 2 momentin nojalla maahantuotua ajoneuvoa ei saa myydä, vuokrata tai muutoin luovuttaa eikä antaa käytettäväksi Suomessa vakinaisesti asuvalle, ellei ajoneuvosta ole suoritettu autoveroa.

Autoverolain 35 a §:n mukaan Suomessa rekisteröitäväksi tarkoitettua ajoneuvoa saa käyttää veroa suorittamatta enintään kolmen kuukauden ajan, jos siitä on annettu ennen Suomessa tapahtuvan käytön alkamista tulliviranomaiselle käyttöönottoilmoitus. Tullin vahvistama käyttöönottoilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä. Ajoneuvon käyttöoikeus päättyy, jos ajoneuvosta ei anneta autoveroilmoitusta viiden päivän kuluessa käyttöönottoilmoituksen tekemisestä. Veroton käyttöoikeus päättyy myös autoveron eräpäivänä tai päivänä, jona verotus peruutetaan. Säännös koskee myös Suomessa vakinaisesti asuvaa henkilöä. Säännöksen sanamuodosta huolimatta sitä on sovellettu käytännössä myös sellaisiin tilanteisiin, joissa ajoneuvo ei ole tarkoitettu rekisteröitäväksi Suomessa. Tämän perusteella toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tuotua ajoneuvoa on voinut käyttää täällä veroa suorittamatta viiden päivän ajan. Nykyinen käytäntö mahdollistaa esimerkiksi lyhytaikaiseen lainaukseen tai vuokraukseen perustuvan ajoneuvon käytön Suomessa. Jos ajoneuvon lainaus ja käyttö Suomessa kestää yli viisi päivää, ajoneuvo on verotettava ja rekisteröitävä Suomessa normaalisti. Kun lainaus päättyy ja auto vietään pysyvästi Suomesta, jäljellä olevan veron osuuden voi hakea takaisin autoveron vientipalautusta koskevan säännöksen perusteella.

Autoverolain 34 c §:n mukaan Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työnantajalla on kiinteä toimipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä, työnantajan omistuksessa tai hallinnassa olevaa ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Veroton käyttöoikeus ei koske muita henkilöitä, joten tällaista työ-

suhdeajoneuvoa ei voi antaa muun Suomessa asuvan henkilön kuten perheenjäsenen käyttöön. Jos perheenjäsenen tarkoituksena on käyttää ajoneuvoa, tulee se rekisteröidä ja maksaa siitä autovero Suomeen.

Vientipalautus

Autoverolain 34 d §:n perusteella autoveroa palautetaan, jos Suomessa verotettu ajoneuvo viedään maasta pysyvästi muualla käytettäväksi. Vientipalautuksena maksetaan se määrä autoveroa, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohtana, jona ajoneuvo ilmoitetaan vietäväksi Suomesta ja sitä lakataan käyttämästä täällä liikenteeseen. Ajoneuvon arvonmääritys tehdään vientipalautusta käsiteltäessä samalla tavalla kuin se tehtäisiin ajoneuvoa ensi kertaa verotettaessa. Ajoneuvon arvo on sen yleinen vähittäismyyntiarvo. Tällä tarkoitetaan hintaa, joka yhdestä samanlaisesta ajoneuvosta olisi yleisesti saatavissa myytäessä se verollisena Suomen markkinoilla kuluttajan asemassa olevalle ostajalle vientipalautuksen määräytymispäivänä. Arvon määräytymiseen vaikuttavat lisäksi ajoneuvon yksilölliset ominaisuudet. Verovelvollisen esittämä selvitys ajoneuvon arvosta otetaan myös huomioon ajoneuvon arvonmäärityksessä. Tulli arvioi ajoneuvon kunnan vaikutuksen arvoon.

Palautettavasta määrästä vähennetään 300 euron hallinnollinen kustannus. Tämän vähennyksen jälkeen palautettavan määrän on oltava vähintään 1 000 euroa, jotta palautusta maksetaan. Palautettavalle määrälle ei makseta korkoa.

Vientipalautukseen on oikeutettu ajoneuvon omistaja. Kyseessä voi olla luonnollinen henkilö tai yritys. Omistajan ei tarvitse olla sama henkilö, jonka nimissä ajoneuvo on aikaisemmin verotettu ja joka on maksanut veron. Vientipalautuksen saaminen ei edellytä omistusoikeuden siirtoa, vaan voi tulla kysymykseen esimerkiksi ulkomaille muuton yhteydessä. Vientipalautusta myönnetään vain niille ajoneuvoille, joiden ensiverotuksen veropäivä on 1 päivä huhtikuuta 2009 tai myöhäisempi. Vientipalautusta ei kuitenkaan myönnetä ajoneuvosta, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta on kulunut vähintään 10 vuot-

ta. Palautuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on Suomessa poistettu liikennekäytöstä ulkomaille viennin vuoksi, ja siitä on tehty liikennekäytöstä poistoa koskeva rekisteri-ilmoitus rekisteröintiviranomaiselle. Ajoneuvo on rekisteröitävä pysyvästi ulkomaille, jotta vientipalautusta voidaan maksaa. Vientipalautusta on haettava ennen ajoneuvon maastavientiä. Palautuksen hakijan on annettava Tullille mahdollisuus tarkastaa ajoneuvo ennen vientiä.

Ensirekisteröinnin jälkeinen autoverotus

Autoverolain 8 luvussa säädetään ajoneuvon rakenteen, omistuksen tai käyttötarkoituksen muutosten verovaikutuksista. Lain 46 §:n mukaan, jos verosta vapaan tai alennettuun veroon oikeutetun ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että ajoneuvo tai sen käyttötarkoitus ei enää täytä verottomuuden tai alennetun veron edellytyksiä, on ajoneuvon omistaja velvollinen tekemään tästä ilmoituksen yhden kuukauden kuluessa Liikenteen turvallisuusvirastolle. Jos ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty, poliisiviranomaisen on estettävä ajoneuvon käyttö, kunnes velvollisuus on täytetty tai vero maksuunpantu.

Lain 47 §:n mukaan veron panee maksuun Liikenteen turvallisuusvirasto. Maksuunpano koskee myös ajoneuvoa, jota käytetään liikenteessä ja joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja. Veronalennukseksi katsotaan tällöin ajoneuvon aiempi verottaminen lievemmän verokannan mukaan riippumatta siitä, millä perusteella näin on menetelty. Jos ajoneuvo merkitään rekisteriin toisen verottomuuteen, alennetun veron alaisen ajoneuvon käyttöön oikeutetun tai veronpalautukseen oikeutetun omistukseen viimeistään yhden kuukauden kuluessa siitä, kun mainittuihin etuihin oikeutettu omistaja on luovuttanut ajoneuvon, maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta. Ennen veron maksuunpanoa Liikenteen turvallisuusvirasto voi varata maksuvelvolliselle tilaisuuden asiaa koskevan selvityksen esittämiseen.

Lain 48 §:n mukaan muutoksen johdosta maksuunpantava vero on verottomasta ajoneuvosta ja sellaisesta ajoneuvosta, josta vero

on alennettu tai palautettu, se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi kertaa verottaessa kantaa täysimääräisenä verona vähennettynä ajoneuvosta jo suoritettujen veron määrällä. Autoverolain 9 §:n mukaan, jos veroa kannetaan 46—48 §:n mukaisesti, sovelletaan niitä säännöksiä, joiden nojalla ajoneuvon verotus on aikaisemmin toimitettu.

1.2 EU:n lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö

Autovero on kansallinen vero, jota ei ole yhdenmukaistettu Euroopan unionin lainsäädännössä. Autoverotuksessa on kuitenkin otettava huomioon Euroopan unionin lainsäädännön yleiset periaatteet, kuten syrjivien verojen kielto sekä tavaroiden, työvoiman ja palveluiden vapaa liikkuvuus. Unionin tuomioistuin on antanut useita ratkaisuja eri maiden autoverotuksen yhteensopivuudesta näiden periaatteiden kanssa.

Luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa tuonnissa jäsenvaltiosta sovellettavista verovapauksista annettu neuvoston direktiivi (2009/55/ETY) edellyttää verovapauden myöntämistä liikevaihtoverosta, valmisteveroista ja muista kuluksi kohdistuvista veroista henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa muutossa toisesta jäsenvaltiosta. Direktiivi ei kuitenkaan koske omaisuuden käytöstä maan alueella kannettavia veroja, kuten autojen rekisteröinnistä kannettavia maksuja. Unionin tuomioistuin vahvisti Suomen autoveroa koskevassa tapauksessa C-365/02, *Marie Lindfors*, että direktiivi ei estä autoveron kantamista Suomeen lopullisesti muuttaneelta henkilöltä. EU:n vapaan liikkuvuuden periaate ei muutoinkaan takaa sitä, että henkilön siirtyminen jäsenmaasta toiseen olisi verotuksen kannalta neutraalia. Tuomioistuin on vahvistanut tämän periaatteen esimerkiksi tapaukseen C-387/01, *Weigel*, antamassaan tuomiossa, jossa se katsoi muuttotavarana maahan tuotavasta ajoneuvosta kannettavan autoveron kaltaisen veron olevan yhteensopiva työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevan periaatteen kanssa. Jäsenvaltioiden säännösten välisten eroavuuksien vuoksi muuttaminen toiseen jäsenvaltioon voi tilanteen mukaan olla henkilön kannalta verotuksellisesti edullista tai epäedullista. Unionilainsäädäntö kuitenkin

edellyttää, että muuttavaa henkilöä ei aseteta esimerkiksi autoveron suhteen epäedullisempaan asemaan kuin niitä pysyvästi jäsenvaltiossa asuvia henkilöitä, joilta on jo aiemmin kannettu tämä vero.

Unionin tuomioistuin on vuonna 2002 antamassaan päätöksessä C-451/99, *Cura Anlagen*, edellyttänyt, että jäsenvaltio palauttaa ajoneuvon hintaan sisältyvän veron, kun leasingvuokrattu ajoneuvo siirretään pysyvästi toiseen jäsenvaltioon. Tällaisia palautusjärjestelmiä on otettu käyttöön muun muassa Tanskassa ja vuoden 2010 alusta myös Suomessa.

Vuonna 2008 annetussa ratkaisussa C-42/08, *Ilhan*, ja vuoden 2006 ratkaisussa C-242/5, *Coevering*, unionin tuomioistuin otti kantaa kansallisten rekisteröintiverojen suhteeseen auton vuokrauspalvelujen vapaaseen tarjoamiseen. Näitä ratkaisuja täsmensi tuomioistuimen vuonna 2010 antama ratkaisu C-91/10, *VAV*, jossa todettiin Alankomaiden kansallisen lainsäädännön olevan ristiriidassa palveluiden vapaan tarjoamisen kanssa. Alankomaiden asukas oli leasingvuokrannut Saksassa rekisteröidyn auton kahdeksi kuukaudeksi ja kymmeneksi päiväksi. Alankomaissa autosta kannettiin täysi rekisteröintivero. Tuomioistuin katsoi unionin lainsäädännön olevan esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, joka velvoittaa henkilön maksamaan toisesta jäsenvaltiosta vuokratun ajoneuvon veron kokonaisuudessaan, kun veron loppuosa laskettuna ajoneuvon Alankomaiden tieverkossa käytetyn ajan mukaan, palautetaan ilman korkoa ajoneuvon käytön päättymisen jälkeen.

Tuomioistuimen ratkaisu vuonna 2010 C-578/10—C 580/10, *van Putten, Mook ja Frank*, koski tapausta, jossa Alankomaissa asuvat henkilöt olivat käyttäneet lainaamiaan, toisen jäsenvaltion rekisterikilvillä varustettuja autoja lyhytaikaisesti Alankomaiden tieverkossa, jolloin tämä jäsenvaltio on kantanut autojen käyttöönoton perusteella täyden rekisteröintiveron. Tuomioistuin katsoi, että ajoneuvon lainaaminen kuuluu pääoman vapaaseen liikkuvuuteen. Tuomioistuin katsoi lisäksi, että ajoneuvosta, jota ei ole rekisteröity jäsenvaltiossa ja jota on tarkoitettu käyttäjä vakinaisesti pääasiassa jäsenvaltion alueella, ja sitä tosiasiaa käytetään vakina-

sesti siellä, rekisteröintiveron kantaminen ajoneuvon ensimmäisestä ajokerrasta tieverkossa on perusteltua. Sitä vastoin, jos ajoneuvoa ei ole tarkoitettu käytettäväksi jäsenvaltiossa vakinaisesti ja sitä ei tosiasiaassa käytetä siellä tällä tavoin, rekisteröintiveron kantaminen ei olisi perusteltua, vaan ajoneuvo tulisi vapauttaa verosta.

1.3 Nykytilan arviointi

Taksien ja muuttoajoneuvojen verotuet

Liikenne on keskeinen päästökaupan ulkopuolinen ympäristöohjauksen kohde, koska sen osuus Suomen hiilidioksidipäästöistä on noin viidennes. Tieliikenteen osuus tästä on noin 80 prosenttia. Autoiluun kohdistuvilla ohjaustoimilla on siten kaikkiaan suuri merkitys. Autovero on osa ympäristöperusteista liikenteen verotuksen kokonaisuutta. Se kohdistuu ajoneuvon hankintaan, eli uusiin ja käytettyinä maahan tuotaviin ajoneuvoihin. Autovero muutettiin päästöperusteiseksi vuoden 2008 alussa ja samalla henkilöautojen autoveron keskimääräistä tasoa alennettiin noin kuudenneksellä. Seuraava rakenneuutos verotuottojen lisäämiseksi ja ympäristöohjauksen tehostamiseksi tuli voimaan huhtikuussa 2012. Siinä veron osuus laski autoilla, joiden hiilidioksidipäästö on alle 110 grammaa kilometriltä ja nousi autoilla, joiden päästö ylittää tämän. Vuodesta 2007 vuoden 2014 toukokuuhun ensirekisteröityjen henkilöautojen keskimääräinen hiilidioksidipäästö on alentunut 177 grammasta 129 grammaan kilometriltä, eli noin 27 prosenttia. Päästöjen merkittävän vähenemisen on mahdollistanut ajoneuvotekniikan nopea kehitys, mutta myös autoverolla on suuri vaikutus vähäpäästöisten henkilöautojen hankintaan ohjaamisessa.

Autoveromuutosten yhteydessä muuttotavarana tuotavien ajoneuvojen ja taksien veroetuun ei ole viime aikoina esitetty muutoksia lukuun ottamatta esteettömiä ja koulukuljetukseen tarkoitettuja tilatakseja, joiden verotukea kasvatettiin 15 000 euroon vuoden 2012 autoveromuutoksen yhteydessä. Päästöjen alentumisen myötä sekä taksien että muuttotavarana tuotavien ajoneuvojen verotuen enimmäismäärä on siten kasvanut suh-

teessa täydellä verolla verotettujen ajoneuvojen verotasoon.

Autoliikenteen kokonaissuorite oli vuonna 2012 noin 54 000 miljoonaa kilometriä. Vuosittain takseilla ajetaan noin 830 miljoonaa kilometriä, eli noin 1,5 prosenttia autoliikenteen kokonaissuoritteesta. Taksiautoja Suomessa on noin 10 000. Tullin tilaston mukaan vuonna 2013 ilmoitettiin verotettavaksi 299 invataksia, 84 esteetöntä tilataksia ja 2 550 taksia, joiden verotuen määrä on 9 600 euroa. Muuttoajoneuvoina verotettuja ajoneuvoja oli samana vuonna 2 233. Muuttoajoneuvojen määrä on viime vuosina laskenut selvästi. Esimerkiksi vuonna 2000 muuttoajoneuvoja tuotiin lähes 4 600.

Autoveron tuotto vuonna 2013 oli 932 miljoonaa euroa. Uutena verotetuista ajoneuvoista kannetaan veroa keskimäärin 7 295 euroa ja käytettynä verotettavista 5 476 euroa. Taksit ja maahanmuuton yhteydessä tuodut ajoneuvot jäävät nykyisin suurelta osin autoveron ympäristöohjauksen ulkopuolelle, koska veroetus tavallisesti kattaa auton koko veron päästötasosta riippumatta. Kyseisten verotukien voi siten katsoa olevan tiettyssä määrin ympäristölle haitallisia. Toisaalta muuttoautojen verotuki samoin kuin ammattiliikenteestä poistuvat taksit saattavat lievästi nopeuttaa ajoneuvokannan uudistumista, millä on ympäristön ja liiketurvallisuuden kannalta positiivisia vaikutuksia. Erityisesti muuttoajoneuvoina tuotujen autojen keskimääräinen hiilidioksidipäästö 188 grammaa kilometriltä on kuitenkin huomattavan korkea. Samalla muuttoajoneuvojen verotuki kannustaa yksityisautojen hankkimiseen ja lisää siten yksityisautoilusta aiheutuvia haittoja.

Molempien verotukien poistaminen sisältyi keväällä 2014 yritystukien ja muiden veroluonteisten tukien uudistamista ja uudelleen kohdentamista selvittäneen ministerityöryhmän loppuraporttiin, jonka perusteella hallitus päätti esittää verotukien poistamista.

Taksien veroetuuden tarkoituksena on ollut tukea taksiyrittäjän auton hankintaa. Tämän elinkeinopoliittisen tuen tarpeellisuutta voidaan pitää kyseenalaisena ottaen huomioon, että taksialan kilpailu ja hintataso ovat säänneltyjä. Autoveron tason tosiasiallinen aleneminen päästöjen alentumisen myötä on

myös osaltaan vähentänyt tavallisten taksien tukitarvetta. Invataksien, esteettömien tilataksien ja koulukuljetustaksien verotuilla kuitenkin otetaan huomioon muun muassa haja-asutusalueiden oppilas-, vanhus- ja muiden erityiskuljetusten asettamat tarpeet. Verotuki kompensoi suurten erikoisvarusteltujen taksien korkeaa hankinta- ja varusteluhintaa, koska autovero muutoin muodostuisi auton vähittäismyyntihinnan takia korkeaksi. Lisäksi näiden autojen käyttökustannukset ovat muita takseja suuremmat. Esteettömien tilaja koulukuljetustaksien autoverotuki oli vuonna 2013 yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa, invataksien noin 10 miljoonaa euroa ja muiden taksien noin 23 miljoonaa euroa.

Muuttoajoneuvojen verotuen määrä oli vuonna 2013 yhteensä noin 15,2 miljoonaa euroa. Tilastokeskuksen mukaan ulkomailta Suomeen muutti vuoden 2013 aikana 31 940 henkeä. Melko pieni osuus Suomeen muuttaneista henkilöistä, noin seitsemän prosenttia, hyödynsi muuttoajoneuvojen veroetua. Vaikka saatavilla ei ole yksityiskohtaista tietoa siitä, mille ryhmille veroetu on kohdistunut, voidaan arvioida, että nykyisin pääosa muuttoauton tuoneista henkilöistä on ollut määräaikaaisesti ulkomailla ja merkittävällä osalla näistä ulkomaanjako on kestänyt tasan vuoden. Vähemmistö muuttoajoneuvon tuoneista on asunut vakituisesti ulkomailla. Aikaisemmin merkittävä ryhmä veroetua käyttäneistä olivat kriisinhallintatehtävissä työskennelleet. Näiden osuus on kuitenkin huomattavasti vähentynyt. Tullin arvion mukaan vuosittain enää 250—300 muuttoajoneuvoista olisi kriisinhallintatehtävistä palautuvien tuomia.

Muuton yhteydessä tuotavien ajoneuvojen veroetuuden tarkoituksena on ollut pääasiallisesti se, että ulkomailla tietyn vähimmäisajan käytössä olleen ja myös muuton jälkeen muuttajan henkilökohtaiseen käyttöön tietyksi aikaa jäävän ajoneuvon kaksinkertaiselta verotukselta vältyttäisiin. Unionin oikeudessa ja sen tulkintakäytännössä tapahtuneen kehityksen voidaan katsoa vähentäneen tarvetta poistaa muuttoajoneuvoilta mahdollinen kaksinkertainen verotus myöntämällä autoverosta alennusta tai vapautuksia siinä maassa, johon toisesta jäsenvaltiosta muuttava henkilö saapuu ajoneuvoineen. Erilaisia ajoneuvon

hankintaan liittyviä veroja on tällä hetkellä käytössä 20 unionin jäsenvaltiossa. Komission autoverotusta ja ajoneuvoverotusta koskevissa valmisteluasiakirjoissa on vakiintuneesti katsottu, että ajoneuvoihin liittyvät verot pitäisi ensisijaisesti maksaa sinne, missä ajoneuvoa pääasiallisesti käytetään, eli rekisteröintivaltioon. Tämä vastaisi parhaiten myös sitä tavoitetta, että rekisteröintivaltiossa verotus kohdistuisi ajoneuvoihin samalla tavoin riippumatta siitä, onko ajoneuvo alkuperältään tullut muuttotavarana vai onko se uutena jo alun perin rekisteröintivaltiossa verotettu ajoneuvo. Kansainvälisten työmarkkinoiden ja liikkuvuuden yleensäkin lisääntyessä myös tämän tasapuolisuuden vaatimuksen voidaan katsoa painottuvan. Toisaalta myös muuttoajoneuvon veroetu on osittain menettänyt merkitystään autoveron tason alentuessa. Muuttoajoneuvojen verotukea voidaan kuitenkin edelleen arvostella muun muassa siitä, että alkuperäisestä kaksinkertaisen verotuksen välttämisen tavoitteesta on siirrytty selkeästi palkkaetuna pidettyyn veroetuu. Muuttoajoneuvojen verotukea voidaan myös pitää verotuksen oikeudenmukaisuuden kannalta ongelmallisena, sillä tukea pystyvät hyötymään pääasiassa hyvässä sosioekonomisessa asemassa olevat henkilöt. Tuki asettaa ulkomailla työskentelevät henkilöt parempaan asemaan kuin ne, joilla ei ole mahdollisuutta järjestää lyhytaikaista työskentelyä ulkomailla ja jotka joutuvat siten hankkimaan autonsa verollisena. Hallinnollisesta näkökulmasta verotuen käsittely on omiaan lisäämään verojärjestelmän monimutkaisuutta ja kustannuksia.

Väliaikainen tai määräaikainen käyttö

EU:n komissio on vaatinut Suomea muuttamaan lainsäädäntöään koskien toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn työsuhdeauton lainaamista perheenjäsenille. Komission mielestä myös perheenjäsenen tulisi voida käyttää työsuhdeajoneuvoa, jollei auton leasing-sopimus tätä estä. Muussa tapauksessa jäsenvaltioiden kansalaiset joutuvat eriarvoiseen asemaan ja menettely rikkoo Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 45 artiklaa, jolla turvataan työvoiman vapaa liikkuvuus unionissa. Komission mukaan

eräissä muissa jäsenvaltioissa asia on ratkaistu sallimalla työntekijän perheenjäsenille työsuhdeajoneuvon käyttö.

Nykyinen autoverolaki ei riittävän selkeästi mahdollista Suomessa vakinaisesti asuvan henkilön käyttää toisessa Euroopan talusalueeseen (ETA) kuuluvassa valtiossa rekisteröityä ajoneuvoa Suomessa lyhytaikaisesti veroa suorittamatta, vaikka verotuskäytännössä onkin mahdollistettu viiden päivän veroton käyttö. Komissio on katsonut, että Alankomaissa sovellettu 14 päivän veroton käyttö olisi EU-lainsäädännön mukainen.

Ensirekisteröinnin jälkeinen autoverotus

Ensirekisteröinnin jälkeisessä autoverotuksessa on selvitettävä ajoneuvon ensiverotus hetken mukainen lainsäädäntö sekä verotusarvo. Eri ajankohtiin sovellettavien autoverolain säännösten ja veroperusteiden selvittäminen on työlästä ja pitkittää käsittelyaikoja. Verotusarvon selvittäminen erityisesti vanhojen ajoneuvojen kohdalla vie nykyisellä tavalla erittäin paljon aikaa ja resursseja. Nykyinen takautuva laskentatapa johtaa myös siihen, että ajoneuvon rakenteelliset muutokset ovat kannattamattomia ja verovelvollisen oikeudentajun vastaisia veron määrän usein ylittäessä ajoneuvon arvon moninkertaisesti. Nykyinen tilanne kannustaa tuomaan käytettyjä ajoneuvoja ulkomailta, sillä muutostyö Suomessa esimerkiksi kuorma-autosta pakettiautoksi olisi kalliimpaa kuin käytetyn pakkettiauton maahantuonti.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Muuttoajoneuvojen ja taksien verotukien osalta esitys liittyy pääministeri Kataisen hallituksen keväällä 2014 tekemään päätökseen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta osana julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2015—2018, jonka pääministeri Stubbin hallitus on ohjelmassaan vahvistanut. Rakennepoliittisen ohjelman yhteydessä yritystukia on tarkoitus uudistaa niin, että ne edistävät kestävästä talouskasvusta ja vähentävät ympäristöhaittoja.

Esityksen tavoitteena on kasvattaa autoveron tuottoa ja vähentää autoverotuksen hal-

linnollista työtä poistamalla autoverotukseen liittyviä verotukia. Muuttotavarana tuotavien ajoneuvojen veroedun poistamisen tavoitteena on myös ohjata autojen verotusta ympäristön kannalta kestävämpään suuntaan ja samalla sillä tavoitellaan kansalaisten yhdenvertaista kohtelua. Esityksen tarkoituksena on lisäksi mukauttaa autoverolain väliaikaista käyttöä koskevat säännökset paremmin vastaamaan EU:n tuomioistuimen oikeuskäytössä tapahtunutta kehitystä. Tavoitteena on myös korjata autoverolain soveltamisessa ja valvonnassa esille tulleita epäkohtia ja tehostaa erityisesti ensiverotuksen jälkeen tapahtuvaa käsittelyä viranomaisissa.

Taksien veroedun poistaminen on osa yritystukien uudelleen kohdentamiseen tähtäviä uudistuksia. Hyvän tuen tunnusmerkkinä pidetään relevanttia tavoitetta, oikeaa kohdistumista, tuen vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja vähäistä hallinnollista rasitusta tuen saajalle. Yleisesti ottaen tukien tulisi olla myös määraikaisia, eikä niihin tulisi liittyä tukiautomatiikkaa. Taksien veroedun ei katsottu täyttävän hyvän tuen tunnusmerkkejä.

Taksien verotuen poisto koskisi kuitenkin vain tavallisia ja pieniä esteettömiä taksiautoja, joiden autoveroetu on tällä hetkellä enintään 9 600 euroa. Invataksien verottomuus sekä esteettömien tilataksien ja koulukuljetustaksien veroetuudet jäisivät ennalleen. Näiden taksien verotuki on edelleen tarpeellinen takaamaan erityisryhmien kuljetustarpeet. Takseilla on tärkeä rooli julkisen liikenteen korvaajana ja täydentäjänä erityisesti maaseudulla. Haja-asutusalueilla tarvitaan kaluston vähäisemmän lukumäärän vuoksi etenkin monikäyttöisiä esteettömiä tilatakseja ja siten tällaisten ajoneuvojen riittävä määrä on tarpeellista turvata myös jatkossa.

Muuttotavarana tuotavien ajoneuvojen veroetu esitetään poistettavaksi. Muuttoajoneuvojen veroetuudelle ehdotetaan säädettäväksi kolmen vuoden siirtymäaika. Siirtymäjärjestely koskisi vain niitä ajoneuvoja, jotka on hankittu tai rekisteröity ennen lain voimaantuloa. Veroetu myönnettäisiin tällaisista ajoneuvoista nykyisten säännösten mukaan niille henkilöille, jotka muuttavat Suomeen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017. Veroetu voi olla varsin merkittävä maahan

muuttavan henkilön kannalta ja edun poistaminen ilman siirtymäaikaa voisi johtaa kohutuuttomiin tilanteisiin erityisesti silloin, kun lyhytaikaisesti ulkomailla työskentelevä henkilö on jo ennen lain muuttamista ehtinyt hankkia auton maahantuontia varten. Toisaalta kolmen vuoden aikajakson voidaan katsoa olevan riittävä verotuen poistumisen huomioon ottamiseen. Jos ulkomailla asuva henkilö tuo ajoneuvon Suomeen siirtymäajan jälkeen, kannetaan siitä käytetyn auton vero. Mitä pidempään auton hankinnasta on kulunut sen maahantuontiin, sitä enemmän auton arvo ja siten myös kannettavaksi tulevan veron määrä ehtii laskea. Maahan muuttavan henkilön olosuhteista tai auton merkistä ja mallista riippuen taloudellisesti järkevänä vaihtoehtona auton tuonnille siirtymäajan jälkeen voi myös olla auton myyminen ennen muuttoa Suomeen.

Oikeutta käyttää ulkomailla rekisteröityä työnantajan tai ammatinharjoittajan ajoneuvoa Suomessa väliaikaisesti veroa suorittamatta laajennettaisiin. Oikeus väliaikaiseen käyttöön olisi myös työntekijän tai ammatinharjoittajan perheellä. Henkilön perheeseen katsottaisiin kuuluvan hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuva aviopuoliso sekä heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso rinnastettaisiin työntekijän kanssa avioliitto solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

Ajoneuvon lyhytaikaista verotonta käyttöoikeutta ehdotetaan laajennettavaksi siten, että Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö saisi käyttää omaa tarvetta varten väliaikaisesti maahantuomaansa ajoneuvoa veroa suorittamatta yhtäjaksoisesti enintään 14 päivän ajan kerran kalenterivuodessa. Tällainen lyhytaikainen käyttö edellyttäisi, että ajoneuvo on rekisteröity toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Ajoneuvoa voisivat Suomessa käyttää myös muut samaan perheeseen kuuluvat henkilöt. Valvonnallisista syistä ajoneuvosta olisi annettava Tullille käyttöönottoilmoitus ennen käytön aloittamista Suomessa.

Autoveron vientipalautuksille ehdotetaan maksettavaksi korkoa silloin kun määräaikaiseen käyttöön tuotu ajoneuvo viedään pysyvästi pois Suomesta.

Rekisteröinnin jälkeen ajoneuvon rakenteen, omistuksen tai käyttötarkoituksen muutoksen johdosta tapahtuvaa verotusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että autoverotus perustuisi ajoneuvon muutoshetken mukaiseen yleiseen vähittäismyyntiarvoon. Ensirekisteröinnin jälkeisessä autoverotuksessa ei huomioitaisi ajoneuvosta aiemmin maksettua autoveroa vaan ajoneuvo verotettaisiin uudelleen kuten käytetty ajoneuvo. Tämä takaisi sen, että erityisesti ajoneuvot, joista ei ole kannettu autoveroa aiemmin Suomessa, olisivat yhteneväisessä asemassa maahantuotavien ajoneuvojen kanssa. Ajoneuvoa verotettaessa huomioitaisiin ajoneuvon kunto ja arvon aleneminen Suomessa. Auton verotusarvon selvittäminen myös helpottuisi. Kuitenkin niissä tapauksissa, jossa veroedun kuoleentumisajasta on säädetty laissa, sovellettaisiin yhä sitä verotusarvoa ja verokantaa, joita olisi sovellettu, jos ajoneuvo olisi verotettu uutena. Tällöin verosta myös vähennettäisiin aikaisemmin suoritettu vero sekä kuoleentumisajan osuus. Koska veron kuoleentumisaika on veroedusta riippuen vain kolme tai neljä vuotta, on alkuperäisten verotustietojen selvittäminen näissä tilanteissa yleensä helppoa.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Verotukien poisto kasvattaisi autoveron tuottoa, vaikka on oletettavaa, että valtion tulojen kasvu ei täysin vastaa veroetujen nykyistä laskennallista määrää käyttäytymismuutosten takia.

Ehdotettavan taksien autoverotuen poiston seurauksena valtion autoverotulojen arvioidaan kasvavan noin 19 miljoonaa euroa vuositason vaikutuksena verrattuna tilanteeseen, jossa veromääriin ei tehtäisi muutoksia. Ottaen huomioon verovelvollisten varautumisen verotuen poistumiseen, vuoden 2015 autoverokertymän arvioidaan kasvavan korotuksen seurauksena noin puolet tästä, eli yhdeksän miljoonaa euroa.

Muiden taksiautojen kuin inva- ja tilataksien verohuojennuksena saama kokonaismäärä on viime vuosina ollut 23—27 miljoonaa euroa vuodessa. Tosiasiallinen veroetu jää kui-

tenkin tätä pienemmäksi, koska taksien todellinen käyttöaika on käytännössä lyhyempi kuin verotuen kolmen vuoden pituinen kuoleentumisaika, jolloin verotuesta palautetaan valtiolle kuoleentumaton osa. Vuonna 2013 verotukea palautui kaikkiaan 2 144 taksista. Palautunut määrä oli noin neljännes maksettusta verotuen kokonaismäärästä. Tämä pienentää verotuen poiston laskennallisen nettovaikutuksen noin 17—21 miljoonaan euroon vuodessa. Verotuen poiston vaikutus on kuitenkin riippuvainen siitä, minkä tyyppisiä autoja hankitaan ja kauanko niitä pidetään taksikäytössä. Osa taksiautoilijoista saattaa siirtyä veroetuuden poistuessa pienempiin, vähemmän kuluttaviin ja siten lievemmin verotettuihin autoihin kokonaiskustannusten pitämiseksi entisellään, mikä vastaavasti vähentäisi tuen poistumisesta kertyvää autoveron tuottoa. Myös taksikaluston vaihtovälin mahdollinen pidentyminen vaikuttaisi verokertymää vähentävästi. Jos veronalennuksen poistumisen jälkeen hankittavien taksien autovero vastaisi muiden uusien henkilöautojen keskimääräistä veroa ja taksiautojen vuosittain verotetut lukumäärät säilyisivät ensimmäisen vuoden pudotuksen jälkeen ennallaan, olisi niistä kertyvä autoverotulo arviolta noin 19 miljoonaa euroa vuosittain. Siinä tapauksessa, että taksien määrä pienenesi esimerkiksi kolmanneksella taksien vaihtovälin kasvaessa veroedun poistumisen seurauksena, olisi niistä kertyvä autoverotulo noin 12 miljoonaa euroa vuosittain.

Kansaneläkelaitos, kunnat ja muut julkisyhteisöt ostavat ja tukevat taksipalveluja esimerkiksi vanhusten ja lasten sekä vammaisten kuljetuspalveluiden järjestämisessä. Taksien veroetuuden poistosta vaikuttaessa taksoihin kasvaisivat myös yhteiskunnan kustannukset. Julkishallinnon osuus taksiliikenteen kokonaisliikevaihdosta eli reilusta miljardista eurosta oli vuonna 2011 noin 418 miljoonaa euroa eli 41 prosenttia.

Tilastokeskuksen ylläpitämä taksiliikenteen kustannusindeksi kuvaa taksiliikenteen kustannustekijöitä ja niiden muutoksia. Taksat perustuvat tähän indeksiin ja ne vahvistetaan vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Kustannustekijöitä on kymmenen ja näitä ovat esimerkiksi palkat, poltto- ja voiteluaineet, korjaus, huolto ja renkaat sekä pääoman

poisto. Tällä hetkellä käytössä oleva indeksi-pohja perustuu uusimpaan vuoden 2010 kustannusrakennepakautumaan, ja seuraava päivitys tehdään perustuen vuoden 2015 kustannusjakaumaan. Vuoden 2010 tilanteen mukaisena kaluston hankinnan paino on indeksissä varsin vähäinen ja suurin osa, noin 71 prosenttia, indeksistä koostuu välittömistä ja välillisistä palkkakustannuksista. Taksiliikenteen pääoman poiston paino indeksissä on noin seitsemän prosenttia. Veroetuuden poiston voidaan arvioida nostavan kustannusindeksiä noin kaksi prosenttia. Taksipalveluiden kallistumisesta aiheutuisi siten tältä osin noin kahdeksan miljoonan euron lisäkustannus julkishallinnolle.

Osa julkisyhteisöjen ostamista taksipalveluista suoritetaan erikoisvarustelluilla takseilla, joiden veroetus säilytettäisiin. Kuntien opetus- ja sosiaalitoimi ostaa noin miljoonalla eurolla erityisvarusteltujen taksien palveluja ja Kansaneläkelaitoksen kustannukset erityisvarustellun kaluston osalta ovat noin 27 miljoonaa euroa. Invataksille lasketaan oma kustannusindeksi. Veromuutoksilla ei olisi vaikutusta invataksien indeksiin.

Muuttoautojen laskennallinen verotuen määrä on viime vuosina ollut noin 15 miljoonaa euroa vuodessa. Muuttoautoista on jäänyt maksettavaksi autoveroa 1,4—2,2 miljoonaa euroa veroedun huomioon ottamisen jälkeen. Ehdotetun muutoksen jälkeen muutotavaroina tuotavien ajoneuvojen määrä voi laskea, minkä lisäksi niistä kertyvän autoveron tuottoon vaikuttaa se, minkälaisia ajoneuvoja tuodaan. Jos oletetaan, että siirtymäajan puitteissa, eli vuosien 2015—2017 aikana, kotiutetaan vielä noin puolet nykyistä vastaavasta muuttoautojen vuotuisesta määrästä, ja autojen ominaisuudet säilyvät entisellään suhteessa veroedun voimassaoloaikaan, maksetaan verotukeakin vielä noin kahdeksan miljoonaa euroa vuodessa vuosien 2015—2017 aikana. Jos muuttoautoina tuotavat autot vastaisivat päästö- ja hintatasoltaan veronalennuksen poistumisen jälkeen muita käytettyjä tuontiautoja ja niiden verotetut lukumäärät säilyisivät ennallaan, olisi muuttoautoista kertyvä autoverotulo arviolta noin 12 miljoonaa euroa vuosittain. Jos muuttoautojen määrä vähentyisi esimerkiksi

puolella, alenisi niistä kertyvä autoverotulo vastaavasti noin kuuteen miljoonaan euroon.

Ulkomailla rekisteröityjen autojen väliaikaisen käytön laajentamisella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Suomeen määräaikaiseen käyttöön esimerkiksi leasingsopimuksen perusteella tuoduille autoille maksettavalla vientipalautuksen korolla ei myöskään arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

3.2 Yritysvaikutukset

Suomessa on noin 9 500 taksiyrittäjää eli taksiliikenneluvan haltijaa. Taksilupia oli vuoden 2014 huhtikuussa 9 989 ja näistä esteettömiä autoja koskevia lupia oli 1 125 eli noin 11 prosenttia kokonaismäärästä. Taksilupien kokonaismäärä on säilynyt ennallaan noin 10 000 luvassa useita vuosikymmeniä, mikä on ollut seurausta kiintiöiden laskenta-perusteita koskevista vaatimuksista. Tavallisimmin liikenneluvan haltija on yhden auton omistaja. Vaikka taksiliikenteen kustannukset nousisivat veroetuuden poistuessa, tällä ei olisi merkittävää vaikutusta taksiyrittäjien taloudelliseen asemaan, sillä kustannusindeksin ansiosta muutos tulisi otettua huomioon asetuksella vahvistettavissa taksoissa. Taksien kustannusindeksi on noussut tällä vuosikymmenellä 2—3 prosenttia vuodessa. Tähän verrattuna veroetuuden poistumisesta arvioitua kahden prosentin nousua indeksissä voi pitää maltillisena.

Veroedun poistumisen arvioidaan lisäävän taksien myyntiä tilapäisesti ennen lainmuutoksen voimaantuloa. Vastaavasti myynti vähenisi kahtena tai kolmena seuraavana vuonna, koska osa taksikalustoa olisi uusittu juuri ennen veromuutosta. Tämän jälkeen taksien myyntimäärät todennäköisesti tasaantuisivat lähelle nykyistä. Autokaupan kannalta taksien myyntimäärien vaihtelu olisi suhteellisen merkittävää, sillä taksien osuus henkilöautojen ensirekisteröinneistä on lähes viisi prosenttia.

Taksien vaihtoväli on keskimäärin kaksi vuotta ja kolme kuukautta ja veroedusta tulee siten nykyisin palautettavaksi keskimäärin yhdeksän kuukauden osuus. Nykyisinkään veroetu ei siis yksin ohjaa taksien vaihtoväliä

ja siten veroedun poistuminen ei välttämättä pidentäisi kovin merkittävästi taksien taloudellista pitoaikaa, koska siihen vaikuttavat todennäköisesti myös muut tekijät, kuten uusien autojen takuuajat.

Taksien autoverotuuden poistoon liittyy mahdollisuus siitä, että taksien tuonti käytetynä ulkomailla lisääntyy, mikä vähentäisi autokaupan myyntiä Suomessa. Myös käytetynä tuotavista ajoneuvoista, jotka rekisteröidään Suomessa ensimmäistä kertaa, kannetaan kuitenkin autoveroa, vaikka sen määrä jää uutta autoa pienemmäksi. Käytetyn auton hankkimispäätökseen vaikuttaa lisäksi se, että taksien vuotuinen ajosuorite on suuri. Tällöin käytetty auto, jonka takuu aika on uutta lyhyempi, ei välttämättä ole kokonaistaloudellisesti järkevä ratkaisu. Autoveron määrä perustuu ajoneuvon vähittäismyyntiarvoon ja ominaishiilidioksidipäästöön, joten taksiautoilija voi autovalinnallaan vaikuttaa suoritettavaksi tulevan veron määrään ja hankintaan kokonaisuudessa käyttämänsä rahamäärään. Vähäpäästöisiä malleja on myös tilavissa autoissa, eikä auton kuljetuskyvystä tai muista ominaisuuksista tarvitse siten välttämättä tinkiä verotuksen vuoksi.

Noin viidennes taksimatkoista on yritysten maksamia ja taksikyytien kallistuminen kohdistuisi tältä osin yritysten maksettavaksi. Yksittäisille yrityksille tästä johtuva kustannusten nousu jäisi kuitenkin vähäiseksi.

Määräaikaaisesti Suomessa käytettäville autoille vientipalautuksen yhteydessä maksettava korko saattaisi lisätä jonkin verran kiinnostusta ulkomailla rekisteröityjen autojen leasingvuokrauksen järjestämiseen Suomessa.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Muuttoajoneuvojen verotus ja muu siihen liittyvä hallinnollinen työ edellyttää nykyisin Tullissa arviolta 10 henkilötyövuoden panosta. Työmäärä on huomattava verrattuna muuhun autoverotukseen muuttoajoneuvojen veroetuun liittyvien määräaikaisten ja muiden edellytysten toteamisen, valvonnan ja veroneuvonnan takia. Jos osa muuttoautoista tuotaisiin jatkossa tavallisina käytettyinä ajo-

neuvoina maahan, hallinnollinen työ ei tältä osin loppuisi kokonaan, mutta vähenisi kuitenkin merkittävästi.

Ajoneuvojen tilapäisen käytön laajentumisesta aiheutuisi Tullille arviolta 1—2 henkilötyövuoden lisäys työmäärään. Ilmoitusten vastaanottamisessa ja vahvistamisessa voitaisiin kuitenkin hyödyntää Tulliin rakenteilla olevaa uutta tietojärjestelmää. Tarkoituksena olisi, että asiakas voisi tehdä ilmoituksen sähköisesti paikasta riippumatta. Käyttöönottoilmoitus vahvistettaisiin niin ikään sähköisesti. Myös valvontaa varten olisi tarpeen saada järjestelmään käyttöliittymät liikennettä valvoville viranomaisille. Tietojärjestelmän perustamiskustannuksiksi arvioidaan 200 000 euroa ja vuotuisiksi ylläpitokustannuksiksi 30 000—50 000 euroa. Henkilöresurssit ja tietojärjestelmän rahoitus järjestetään Tullin sisäisin toimenpitein. Tietojärjestelmä pyritään saamaan käyttökuntoon vuoden 2015 alkuun mennessä. Jos ilmoittamista ja niiden vahvistamista koskeva tietojärjestelmä ei ole valmiina lain voimaantullessa, olisi ilmoitusten antaminen hankalaa, koska paperi-ilmoituksia voitaisiin vahvistaa vain Tullin toimipaikoissa pääasiassa virka-ajan puitteissa. Samalla Tullille aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia henkilöresursseista. Uusi verottomuus tulisi aiheuttamaan kysyntää myös neuvontapalveluille. Väliaikaisen verottoman käytön edellytyksiä valvottaisiin sekä liikennevalvonnassa että järjestelmään kerättävien tietojen avulla. Järjestelmän avulla voitaisiin valvoa, ettei ajoneuvoja käytetä säännöksen vastaisesti, mutta myös sitä, ettei tiettyä ajoneuvoa käytettäisi pääsääntöisesti Suomessa, jolloin se tulisi rekisteröidä ja verottaa Suomessa.

Taksien veroetuuden takaisinperintä kuuluu Liikenteen turvallisuusvirastolle, jos taksi myydään muuhun käyttöön ennen veroedun kuoleutumisaajan päättymistä. Näihin takaisinperintöihin kuuluva arviolta puolen henkilötyövuoden panos jäisi pois veroetuuden poistuessa.

Ensirekisteröinnin jälkeen tapahtuvaan verotukseen tehtävät muutokset helpottaisivat viranomaisen toimintaa ja lyhentäisivät käsittelyaikoja.

3.4 Ympäristövaikutukset

Verotukien poistuminen takseilta ja muuttoajoneuvoilta toisi nämä autot autoveron päästöperusteisen ohjausvaikutuksen piiriin. Muuttoajoneuvoina tuotavien autojen keskimääräiset hiilidioksidipäästöt ovat nykyisin varsin korkeat. Vero-ohjaus todennäköisesti alentaisi muuttoajoneuvoina tuotavien autojen päästöjä lähemmäs henkilöautojen keskimääräistä päästötasoa. Ympäristöohjauksen tehokkuus olisi selvästi vähäisempää taksien kohdalla, sillä jo nykyisin taksikäytössä olevat autot edustavat yleensä uusinta polttoaine- ja ajoneuvotekniikkaa ja taksien tiheän vaihtovälin takia uudistavat osaltaan ajoneuvokantaa.

3.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Taksiautojen veroedun poistamisella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia työllisyyteen. Taksojen mahdollinen nousu veroedun poistuessa jäisi niin vähäiseksi, että sillä ei todennäköisesti olisi merkittävää vaikutusta taksipalveluiden kysyntään. Erikoisvarusteltujen taksien muutostyöt tehdään pääosin Suomessa ja alan yritykset työllistävät noin neljäsataa henkilöä. Erikoisvarusteltujen taksien veroetujen pysyminen ennallaan mahdollistaisi osaltaan yhä näiden työpaikkojen säilymisen.

Erikoisvarusteltujen tilataksien veroedun säilyminen myös mahdollistaisi osaltaan edelleen vaikeavammaisten, sosiaalitoimen, opetustoimen sekä sairaanhoitopiirien erityiskuljetukset. Takseista noin 55 prosenttia toimii kaupungeissa ja 45 prosenttia maaseudulla. Muutosten ei arvioida merkittävästi heikentävän maaseudun taksipalveluita, jotka usein tehdään erikoisvarustelluilla takseilla. Lisäksi yhteiskunnan maksamien taksikuljetusten osuus on maaseudulla huomattavasti suurempi.

Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden oikeus käyttää ajoneuvoa väliaikaisesti verotta helpottaisi sisämarkkinoilla liikkumista.

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä tulonjakovaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin ja Liikenteen turvallisuusviraston kanssa.

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunto liikenne- ja viestintäministeriöltä, sisäministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä (yritysvaikutusarviointi), ulkoasiainministeriöltä, poliisihallitukselta, Autoliitto ry:ltä, Autotuojat ry:ltä, Autoalan keskusliitto ry:ltä, Invalidiliitto ry:ltä, Kansaneläkelaitokselta, Kehitysvammaliitolta, Kuluttajaliitto ry:ltä, Suomen Kuntaliitto ry:ltä, Suomen Taksiliitto ry:ltä, Suomen Palvelutaksit ry:ltä, Suomen Esteettömät ja Paaritaksit ry:ltä, Yleiseltä teollisuusliitolta, Veronmaksajain Keskusliitto ry:ltä ja Suomen Yrittäjät ry:ltä. Lisäksi lausunnon antoivat Jonasson Oy – Carsport ja Kovanen Yhtiöt Oy.

Lausunnoissa pidettiin yleisesti perusteltuna invataksien, isojen esteettömien taksien sekä koulukuljetustaksien veroedun säilyttämistä ennallaan. Useissa lausunnoista kuitenkin esitettiin, että muiden taksien nykyisin saama autoveroetu tulisi säilyttää tai sitä ei ainakaan tulisi poistaa kokonaan. Veroedun poistumisen katsottiin muun muassa lisäävän yhteiskunnan kustannuksia, heikentävän taksipalveluja sekä vanhentavan ajoneuvokantaa ja aiheuttavan siten haitallisia ympäristövaikutuksia. Eräissä lausunnoissa katsottiin, että taksien veroetu tulisi säilyttää ainakin pienemmällä esteettömillä takseilla näiden ajoneuvojen kustannustehokkuuden ja monikäyttöisyyden takia sekä isoja esteettämiä takseja vähäisempien päästöjen vuoksi. Pienempien esteettömien taksien veroetua perusteltiin myös näiden merkityksellä vammais- ja koululaiskuljetusten turvaamiseen sekä ajoneuvojen varustelun työllistävällä vaikutuksella. Eräissä lausunnoissa taas pidettiin tärkeänä veroedun rajaamista vähintään seitsemän matkustajapaikan isoille esteettömille

takseille, muun muassa siksi, että tämä kalusto ei muutoin olisi hinnaltaan ja käyttökustannuksiltaan kilpailukykyistä pienten esteettömien taksien kanssa.

Muutamissa lausunnoissa katsottiin, että maahanmuuton yhteydessä tuotavien ajoneuvojen veroetua ei tulisi poistaa. Jos etu kuitenkin poistetaan, tulisi siirtymäaika olla pitempi kuin kaksi vuotta. Siirtymäajan määrittämisestä ehdotettiin myös selkeytettäväksi.

Esitykseen on tehty eräitä täsmennyksiä lausuntojen perusteella.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys eduskunnalle joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Kyseessä on henkilöliikennelainsäädännön uudistuksen ensimmäinen vaihe, jonka tarkoituksena on helpottaa julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten kustannuspaineita. Valmisteltavat muutokset koskisivat myös taksiliikennelakia ja esteettömien taksien lupamäärien sääntelyä. Kaikki lupaehdot täyttävät hakijat, jotka hakevat taksilupaa harjoittaakseen liikennettä invatakseilla tai isoilla tai pienillä esteettömillä takseilla saisivat luvan ilman kiintiörajoituksia. Valmisteltavat muutokset koskisivat myös helpotuksia linja-autoliikenteen reitti-liikenneluvan saantiin ja liikenteen harjoittamiseen pienemmällä linja-autolla sekä mahdollisuutta käyttää taksamittaria myös linja-autoliikenteessä.

Toisena vaiheena käynnistetään lainsäädännön uudistusten valmistelu siitä lähtökohdasta, että ammattimainen henkilöliikenne perustuisi edelleen pääosin luvanvaraisuuteen, mutta tiukasta ja rajoittavasta sääntelystä luovuttaisiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

28 §. Pykälää esitetään muutettavaksi siten, että säännöksestä poistettaisiin takseja koskeva enintään 9 600 euron veronalennus. Säännökseen jäisi siten enintään 15 000 euron veronalennus tilataksista, joka on varustettu esteettömäksi tai koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä. Säännöstä tarkennettaisiin siten, että veroetuun oikeutetun taksin tulisi olla hyväksytty kuljettajan lisäksi vähintään seitsemän henkilön kuljettamiseen, joista yksi tai useampia voisi olla pyörätuolissa matkustavia henkilöitä. Muutoksella selkeytettäisiin se, että seitsemälle matkustajalle hyväksytyn auton matkustajapaikkoina voi tavallisten istuinten lisäksi myös pitää pyörätuolipaikkoja. Säilytettävä 15 000 euron suuruisen enimmäisveronalennus ei edelleenkaan koskisi sellaista esteetöntä taksia, jossa on tätä vähemmän matkustajapaikkoja. Sitä, täyttääkö taksi esteettömälle taksille asettavat tekniset vaatimukset tai onko se varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä, arvioitaisiin lähinnä taksiliikenteessä käytettävän esteettömän kaluston laatuvaatimuksista annetun asetuksen ja koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä annetun asetuksen perusteella.

Invataksien verovapaudesta säädetään 21 §:ssä, eikä tähän säännökseen ehdoteta muutoksia.

34 c §. Pykälässä säädetään ulkomaisen työsuhdeauton käytöstä Suomessa väliaikaisesti verotta. Pykälän 1 momentti vastaisi nykyistä.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan työntekijän tai ammatinharjoittajan perheenjäsenillä olisi oikeus käyttää ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Henkilön perheeseen kuuluisivat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso on rinnastettava avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että ajoneuvon käyttö katsottaisiin väliaikai-

seksi Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö ja hänen perheensä käyttäisivät ajoneuvoa päivien mukaan laskettuna vähemmän Suomessa kuin ulkomailla kunkin 12 kuukauden pituisen ajanjakson aikana. Jos ajoneuvoa saman päivän aikana käytettäisiin sekä Suomessa että ulkomailla, ajoneuvoa katsottaisiin käytettävän ulkomailla.

Pykälän 4 momentti vastaisi nykyistä 3 momenttia.

35 c §. Autoverolakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin Suomessa vakituisesti asuvan henkilön oikeudesta käyttää toisessa ETA-valtiossa rekisteröityä ajoneuvoa väliaikaisesti Suomessa veroa suorittamatta. Säännös koskisi vain niitä tilanteita, joihin eivät soveltuisi muut väliaikaista verotonta käyttöä koskevat autoverolain 6 luvun säännökset.

Pykälän 1 momentti mahdollistaisi väliaikaisen verottoman käytön silloin kun Suomessa vakituisesti asuva luonnollinen henkilö käyttäisi ajoneuvoa Suomessa enintään 14 päivän ajan. Oikeus väliaikaiseen verottomaan käyttöön olisi riippumaton siitä, onko käyttäjä ajoneuvon omistaja, vai perustuuko käyttö ajoneuvon vuokraan, lainaan tai muuhun vastikkeelliseen tai vastikkeettomaan käyttöoikeuteen.

Väliaikainen veroton käyttö rajattaisiin koskemaan vain toisessa ETA-valtiossa rekisteröityjä ajoneuvoja. Tällaista ajoneuvon käyttämistä Suomessa koskee ajoneuvojen rekisteröinnistä annettu valtioneuvoston asetus (893/2007). Asetuksen mukaan Suomessa vakituisesti asuva henkilö saa käyttää ETA-valtiossa rekisteröityä ajoneuvoa täällä autoverolaissa tarkoitettuun ajoneuvon verottomaan käyttöön oikeuttavan ajan ja sitä seuraavan seitsemän päivän ajan. Jos maahan tuotavassa ajoneuvossa on ETA-valtiossa laillisesti myönnetty ja voimassa olevat rekisterikilvet, pääsääntöisesti sillä on myös lähtömaan vakuutusyhtiön myöntämä, voimassa oleva liikennevakuutus, eikä ajoneuvon käyttämiselle Suomessa siten ole vakuutuksesta johtuvaa estettä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin verotuksen kannalta tarpeellisesta ilmoitusvelvollisuudesta, joka on jo nykyisin käytös-

sä tietyissä väliaikaisen verottoman käytön tilanteissa. Vahvistettu ilmoitus on myös verovelvollisen oikeusturvan takia tarpeellinen liikennevalvonnassa.

47 §. Pykälän sisältöä tiivistettäisiin ja selkeytettäisiin. Ensimmäinen momentti sisältäisi toimivallan Liikenteen turvallisuusvirastolle maksuunpanna autovero silloin kun ajoneuvon verottomuuden, veronalennuksen tai veronalautuksen edellytykset eivät enää täyty.

Pykälän 2 momentti sisältäisi säännökset siitä, kenelle vero näissä tilanteissa maksuunpannaan samoin kuin siitä, että maksuunpanoa ei tehtäisi, jos ajoneuvo siirretään kuukauden kuluessa toisen verottomuuteen tai veronalennukseen oikeutetun omistukseen.

48 §. Pykälään sisältyviä veronmääräytymissäännöksiä muutettaisiin. Jos verosta vapaan tai alennetun verokannan mukaan verotetun ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta muutettaisiin tai omistaja muuttuisi, ajoneuvo verotettaisiin uudelleen niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava lajiltaan samanlaiseen käytettyyn ajoneuvoon ajankohtana, jona verovelvollisuus syntyi. Jos esimerkiksi kuorma-autoksi rekisteröidyn ja siten autoverottomaan N2-luokkaan kuuluvan ajoneuvon rakennetta muutettaisiin siten, että se tulisi rekisteröidä N1-luokkaan kuuluvaksi pakettiautoksi, kannettaisiin autosta vastaava vero kuin tuotaessa ajoneuvo käytettynä pakettiautona maahan. Tämä tarkoittaisi ajoneuvon senhetkisen yleisen vähittäismyyntiarvon selvittämistä. Tästä verotusarvosta vero laskettaisiin ajoneuvon yhdistettyä kulutusta vastaavan hiilidioksidipäästön, kokonaismassan tai moottoripyörien osalta moottorin iskutilavuuden perusteella. Vero maksuunpantaisiin täysimääräisenä, eikä siinä huomioitaisi ajoneuvosta aiemmin suoritettua autoveroa. Käytännössä veron määrä jäisi kuitenkin useimmissa tapauksissa huomattavasti pienemmäksi kuin voimassa olevien säännösten mukaan laskettuna.

Jos ajoneuvon rakenteen muutos on tehty ilmoittamatta siitä lain 46 §:n mukaisesti Liikenteen turvallisuusvirastolle, virasto voisi kantaa 59 a §:ssä tarkoitettua virhemaksua hallinnollisena sanktiona ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä. Virhemaksun kan-

taminen voisi siten tulla kysymykseen esimerkiksi tilanteessa, jossa mopoa on viritetty luvottomasti siten, että se olisi pitänyt rekisteröidä moottoripyöräksi.

Käytetyn ajoneuvon verotusarvoa ei kuitenkaan sovellettaisi niihin ajoneuvoihin, joiden veroalennukselle tai vapautukselle on säädetty 2 momentissa kuoleentumisaika. Sitteen esimerkiksi taksien, invalidipalautukseen oikeutettujen ajoneuvojen, sairausautojen ja pelastusautojen verona kannettaisiin se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut ensikertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona, vähennettynä suoritettun veron määrällä sekä kuoleentumisajan kulumisen perusteella tehtävällä vähennyksellä.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisivät edelleen veroetuksien kuoleentumisaikaa koskevat säännökset. Momenttiin lisättäisiin selkeyttävä säännös, jonka mukaan autoveroa ei vähennettäisi ajalta, jonka ajoneuvo on ilmoitettu ajoneuvoverolain (1281/2003) 4 a §:ssä (laissa 235/2007) tarkoitettulla tavalla liikennekäytöstä poistetuksi, lukuun ottamatta autoverolain invalideille maksettavan autoveron palautuksen vähentämistä.

65 §. Pykälässä säädetään autoveron palautuksen johdosta maksettavasta korosta. Säännökseen lisättäisiin peruste koron maksamiselle myös niissä tilanteissa, joissa autoveroa palautetaan 34 d §:ään sisältyvän vientipalautussäännöksen perusteella. Vientipalautukselle maksettaisiin korkoa kuitenkin ainoastaan niissä tapauksissa, joissa ajoneuvo on tuotu Suomeen vain määräaikaista käyttöä varten ja käytön kestosta on tällöin ennalta sovittu esimerkiksi leasingopimuksessa. Korko laskettaisiin autoveron maksamisen ajankohdasta vientipalautuksen maksamiseen saakka, mutta kuitenkin enintään ennalta määrätyltä käyttöjaksolta. Jos esimerkiksi ulkomailta Suomeen leasingvuokrattu auto jää tänne haltijan lunastaessa auton itselleen, ei myöhemmin tapahtuneesta viennistä maksettaisi palautuskorkoa alkuperäisen leasingopimuksen jälkeiseltä ajalta.

66 §. Pykälästä poistettaisiin veronkantolain yhteydessä mainittu vanhentunut säädösnumeroviittaus. Voimassaolevan veronkantolain numero (609/2005) mainittaisiin 65 §:n yhteydessä. Ruotsinkielisen säännöksen sanamuotoa myös nykyaikaistettaisiin.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2015 alussa.

Muuttotavaroissa maahan tuotavien ajoneuvojen veron alennusta koskevat säännökset kumottaisiin. Maahan muuton yhteydessä tuotavat ajoneuvot, jotka on rekisteröity muuttavien henkilöiden käyttöön tai joiden hankinnasta on tehty sitova ostosopimus ennen lain voimaantuloa, olisivat kuitenkin edelleen oikeutetut veronalennukseen kumotaviin säännöksiin sisältyvien edellytysten ja rajoitusten puitteissa, jos muutto Suomeen on tapahtunut viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017. Lisäksi niihin muuton yhteydessä tuotuihin ajoneuvoihin, joiden veroa on alennet-

tu voimassa olevan lain perustella, sovellettaisiin edelleen säännöksiä, jotka rajoittavat tällaisen ajoneuvon myymistä tai luovuttamista veroa suorittamatta.

Takseihin, jotka on rekisteröity taksiliikennelaisissa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ennen lain voimaantuloa, sovellettaisiin nykyisin voimassa olevaa veronalennusta. Niihin takseihin, joiden veroa on alennettu nykyisen säännöksen perusteella, sovellettaisiin jatkosakin lain 8 luvun rakenteen, omistuksen tai käyttötarkoituksen muutoksia koskevia veroedun kuoleutumissääntöjä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan autoverolain (1482/1994) 25—27 §, 27 a ja 27 b § sekä 30 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 25 § laeissa 421/2001 ja 193/2011, 26 ja 27 a § laissa 421/2001, 27 § laeissa 413/1997, 421/2001 ja 193/2011, 27 b § laeissa 193/2011 ja 971/2012 sekä 30 §:n 3 momentti laissa 971/2012,
muutetaan 28, 34 c, 47, 48, 65 ja 66 §,
 sellaisina kuin ne ovat, 28 § osaksi laissa 1316/2011, 34 c § laeissa 1450/2006 ja 971/2012, 47 § osaksi laissa 1324/2009, 48 § osaksi laissa 266/2003 ja 65 § laissa 267/2008, sekä
lisätään lakiin uusi 35 c § seuraavasti:

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 15 000 eurolla autosta, joka:

1) Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota pääasiallisesti käytetään tällaiseen liikenteeseen;

2) joka on esteetön tai on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvaväilyillä; ja

3) joka on hyväksytty kuljettajan lisäksi vähintään seitsemän matkustajan kuljetukseen, joista yksi tai useampi voi olla pyörätuolissa matkustava henkilö.

Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

Mitä jäljempänä säädetään muutoksenhausta ja oikaisusta, sovelletaan myös, jos auto, josta vero on jo suoritettu, otetaan käyttöön 1 momentissa säädetyllä tavalla.

34 c §

Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työnantajalla on kiinteä toimipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Niin ikään Suomessa vakinaisesti asuva ammatinharjoittaja, jo-

ka on sijoittautunut ulkomaille tai tarjoaa siellä palvelujaan, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä ajoneuvoaan Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta.

Myös 1 momentissa tarkoitettun henkilön perhe voi käyttää mainitussa momentissa tarkoitettua ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Henkilön perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso on rinnastetaan avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

Käyttö katsotaan väliaikaiseksi Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö ja hänen perheensä yhteensä käyttävät ajoneuvoa päivien mukaan laskettuna vähemmän Suomessa kuin ulkomailla kunkin 12 kuukauden pituisen ajanjakson aikana. Jos ajoneuvoa saman päivän aikana käytetään sekä Suomessa että ulkomailla, ajoneuvoa katsotaan käytettävän ulkomailla.

Tulli antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on

ilmoitettava Tullille, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.

35 c §

Muussa kuin 34 b, 34 c, 35, 35 a tai 35 b §:ssä tarkoitetussa tapauksessa saa Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö käyttää omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahantuomaansa ajoneuvoa veroa suorittamatta yhtäjaksoisesti enintään 14 päivän ajan kerran kalenterivuodessa, jos ajoneuvo on rekisteröity toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Määräaikaan lasketaan myös muiden samaan perheeseen 34 c §:n 2 momentin mukaisesti kuuluvien henkilöiden väliaikainen ajoneuvon käyttö Suomessa.

Tullille tulee antaa ilmoitus väliaikaisesta käytöstä ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan käytön alkamista. Tullin vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä.

47 §

Liikenteen turvallisuusvirasto maksuunpaine autoveron saatuaan 46 §:n mukaisen ilmoituksen tai kun muutoin havaitaan, että liikenteessä on käytetty ajoneuvoa, joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja.

Vero maksuunpannaan 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen maksettavaksi tai sille, joka on käyttänyt ajoneuvoa 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai hänen oikeudenomistajalleen. Maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta, jos ajoneuvo merkitään rekisteriin toisen verottomuuteen, alennetun veron alaisen ajoneuvon käyttöön oikeutetun tai veronpalautukseen oikeutetun omistukseen viimeistään yhden kuukauden kuluessa siitä, kun mainittuihin etuihin oikeutettu omistaja on luovuttanut ajoneuvon.

48 §

Ajoneuvo, joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja, verotetaan uudelleen niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava lajiltaan samanlaiseen käytettyyn ajoneuvoon ajankohtana, jona verovelvollisuus syntyi. Jäl-

jempänä 2 momentissa tarkoitetusta ajoneuvosta maksuunpannaan kuitenkin se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi kertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona vähennettynä ajoneuvosta jo suoritetun veron määrällä.

Autosta, josta veroa on alennettu 28 tai 51 §:n nojalla, sekä sairausautosta maksuunpantavaa veroa alennetaan yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista rekisterissäoloajan täyttä kuukautta kohti. Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun pelastusauton, invataksin, eläinlääkintäauton ja ruumisauton verosta vähennetään yksi neljäskymmeneskahdeksasosa rekisterissäoloajan kutakin täyttä kuukautta kohti. Jos veroa alennettaessa on 28 §:n nojalla otettu veron alennuksen määrässä huomioon myös rekisterissäolo muualla kuin Suomessa, tämä aika lasketaan vastaavasti hyväksi tätä momenttia sovellettaessa. Veroa ei vähennetä ajalta, jonka ajoneuvo on ollut ilmoitettuna liikennekäytöstä poistetuksi, lukuun ottamatta 51 §:n mukaisen autoveron palautuksen saaneita ajoneuvoja.

65 §

Muutoksenhaun tai veroviranomaisen tekemän oikaisun johdosta takaisin maksettavalle verolle maksetaan veronkantolaissa (609/2005) säädetty korko.

Edellä 34 d §:ssä tarkoitetun palautuksen johdosta maksetaan korko, jos hakija osoittaa, että ajoneuvo on tuotu Suomeen määräaikaista käyttöä varten, jonka kesto on määriteltä ennen ajoneuvon maahantuontia. Korko maksetaan enintään ennalta määritetyn käyttöjakson ajalta. Korko lasketaan vuotuisena korkona, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Korko lasketaan veron maksupäivästä.

66 §

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, autoveron kannossa, perimisessä ja palauttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ajoneuvoon, jonka maahan muuttava henkilö on tuonut muuton yhteydessä ja jonka veroa on alennettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella, sovelletaan 27 ja 27 a §:ää ja 30 §:n 3 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Ajoneuvoon, joka on tämän lain voimaan tullessa rekisteröitynä maahan muuttavan henkilön käyttöön tai jonka hankinnasta henkilö on tehnyt sitovan sopimuksen, sovelletaan 25—27, 27 a, 27 b §:ää ja 30 §:n 3 mo-

menttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa, jos muutto Suomeen tapahtuu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 tai 25 §:n 3 momentissa tarkoitettu väliaikainen oleskelu Suomessa on alkanut viimeistään tällöin.

Autoon, joka on rekisteröity viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014 käytettäväksi taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen, sovelletaan 28 §:ää sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Valtiovarainministeri *Antti Rinne*

Laki**autoverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan autoverolain (1482/1994) 25—27 §, 27 a ja 27 b § sekä 30 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 25 § laeissa 421/2001 ja 193/2011, 26 ja 27 a § laissa 421/2001, 27 § laeissa 413/1997, 421/2001 ja 193/2011, 27 b § laeissa 193/2011 ja 971/2012 sekä 30 §:n 3 momentti laissa 971/2012,
muutetaan 28, 34 c, 47, 48, 65 ja 66 §, sellaisina kuin ne ovat, 28 § osaksi laissa 1316/2011, 34 c § laeissa 1450/2006 ja 971/2012, 47 § osaksi laissa 1324/2009, 48 § osaksi laissa 266/2003 ja 65 § laissa 267/2008, sekä *lisätään* lakiin uusi 35 c § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

25 §

(kumotaan)

Maahan muuttavan henkilön muuton yhteydessä tuoman yhden yksityistalouteen kuuluvan verollisen ajoneuvon veroa alennetaan enintään 13 450 eurolla, jos:

1) muuttaja on välittömästi ennen muuttoaan ollut ulkomailla yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuoden ajan;

2) ajoneuvo on välittömästi ennen muuttoa ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan;

3) tapauksessa, jossa muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan alennetulla verolla tai verotta ajoneuvon, sen verottomalle luovutukselle säädetty tai määrätty määräaika on päättynyt ennen muuttoja Suomeen; sekä

4) ajoneuvo tuodaan Suomeen muuton jälkeen kahdentoista kuukauden kuluessa muutosta tai enintään kolme kuukautta ennen muuttoja ja ilmoitetaan verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta ei ole sillä, joka muuton ajankohtana on alle 18-vuotias eikä Suomessa aiemmin asuneella, joka on pääasiassa opiskellut ulkomailla muuttoaan edeltävän yhden vuoden aikana. Viimeksi mainitulle veron alennus myönnetään kuitenkin, jos hän osoittaa, että 1 momentissa säädetty edellytykset ovat täyttyneet yhtenäisiltä ajanjaksoilta ulkomailla sellaise-

Voimassa oleva laki

na aikana, jolloin hän ei ole opiskellut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu veron alennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskelleelle, jos hän osoittaa, että 1 momentin 1–3 kohdissa säädetty edellytykset olisivat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten. Ajoneuvo on tällöin ilmoitettava verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta.

26 §

(kumotaan)

Sen estämättä, mitä 25 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 3 momentissa säädetään muuttajan oleskelusta ja ajoneuvon käytöstä ulkomailla, veron alennus myönnetään myös silloin, kun muuttaja on ennen muuttoaan tai ennen 25 §:n 3 momentissa tarkoitettua väliaikaisen oleskelunsa alkamista ollut asunnon tai työn hankinnan tai muuttajan olosuhteet huomioon ottaen pakottavaksi katsottavan syyn taikka tavanomaisen lomamatkan, satunnaisen työskentelyn tai muun niihin verrattavan lyhyehkön oleskelun johdosta tilapäisesti Suomessa.

Edellä 25 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi opiskeluksi katsotaan yliopiston tai muun oppilaitoksen tutkinto-ohjelmaan kuuluvaan suoritukseen valmistautumista koskeva opiskelu ja siihen liittyvä harjoittelu, jollei toimita ole pidettävä itsenäisenä tutkimustoimintana.

27 §

(kumotaan)

Maahanmuuton yhteydessä tuotua ajoneuvoa, josta on 25 §:n nojalla myönnetty veronalennus tai verottomuus, ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoin luovuttaa toiselle eikä antaa vastikkeetta muuttajan perheeseen kuulumattoman henkilön käytettäväksi ennen kuin ajoneuvo on ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kolme vuotta, josta kuitenkin vähintään yhden vuoden ajan Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuolisoon

rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

Tätä pykälää sovellettaessa ajoneuvon käyttäjäksi ei katsota sitä aikaa ennen muuttoa, jonka ajoneuvo on ollut vapaa-alueella tai muualla Suomessa, jollei ole kysymys 26 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tilapäiseen oleskeluun liittyvästä käytöstä. Jos ajoneuvolle on myönnetty veron alennus 25 §:n 3 momentin nojalla, käyttäjäksi ei myöskään katsota aikaa siitä päivästä, jona momentissa tarkoitettu henkilö on saapunut maahan väliaikaista oleskelua varten siihen päivään, jona ajoneuvolle on verotuspäätöksellä myönnetty veron alennus. Muuton jälkeen ajoneuvon käyttäjän Suomessa katsotaan alkavan sinä päivänä, jona ajoneuvolle on verotuspäätöksellä myönnetty 25 §:ssä tarkoitettu veron alennus. Muuton jälkeen käyttäjäksi katsotaan kuitenkin vain se aika, jonka sekä ajoneuvo että muuttaja ovat Suomessa samanlaisesti.

27 a §

(kumotaan)

Sen estämättä, mitä 27 §:ssä säädetään, muuttaja voi ennen pykälässä säädetyn määräajan päättymistä luovuttaa rekisteristä poistetun ajoneuvon veroa suorittamatta vakuutusyhtiölle vaurioitumisen vuoksi taikka ulkomailla käytettäväksi. Jos näin luovutettu ajoneuvo otetaan käyttöön tai rekisteröidään uudelleen, ajoneuvon käyttöönottajän tai rekisteröijän on suoritettava ajoneuvosta veroa sen mukaan kuin 30 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ajoneuvon luovuttanut tuo uudelleen maahan muuton yhteydessä ajoneuvon, sen veroa voidaan alentaa sen estämättä, mitä 25 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään. Tällöin 25 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyjen muuttajan ulkomaillaoloa sekä ajoneuvon käyttöä ja omistusta ulkomailla koskevien määräaikojen katsotaan kuitenkin alkavan kulua vasta 30 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona aikaisemmin tuodulle ajoneuvolle on myönnetty 25 §:ssä tarkoitettu veron alennus.

27 b §

(kumotaan)

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autove-
rosta myönnetään myös seuraavien ehtojen
täyttyessä:

1) maahan muuttava henkilö on oleskellut
ennen muuttoa Suomeen muualla kuin Suo-
messa siten kuin 25 §:ssä säädetään ja tästä
ajasta välittömästi ennen muuttoa vähintään
kuusi kuukautta alueella tai valtiossa, jossa
ajoneuvoa ei voi terrorismin, sotatilan tai
muista näihin rinnastuvista syistä oleellisesti
heikentyneen turvallisuustilanteen vuoksi
käyttää taikka säilyttää;

2) ajoneuvo on ollut ennen muuttoa Suo-
meen muuttajan omistuksessa vähintään kuu-
den kuukauden ajan;

3) ajoneuvoa säilytetään 2 kohdassa mai-
nittuna aikana Suomessa;

4) ajoneuvoa ei ole ennen muuttoa Suomeen
rekisteröity Suomessa, eikä se 2 kohdassa
mainittuna aikana ole rekisterissä muualla-
kaan; ja

5) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitetun
omistusajan alkaessa tehty Tullille ilmoitus,
josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot,
tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1
kohdassa tarkoitetulla alueella sekä suunni-
tellusta ajoneuvon säilytyksestä; Tulli voi an-
taa ilmoituksesta tarkempia määräyksiä.

Tässä pykälässä tarkoitettua ajoneuvoa ei
saa muuttoa edeltävänä aikana käyttää Suo-
messa tai muuallakaan eikä luovuttaa toisen
käytettäväksi.

Ajoneuvon luovutuksen määräaika laske-
taan alkavaksi 1 momentin 1 kohdan mukai-
sen oleskelun alkamisesta tai 5 kohdassa tar-
koitetun ilmoituksen tekemisestä. Jos ajan-
kohdat poikkeavat toisistaan, määräaika al-
kaa näistä myöhäisemmästä.

Ellei tässä pykälässä toisin säädetä, tässä
pykälässä tarkoitettuun ajoneuvon verotuk-
seen sovelletaan 25–27 ja 27 a §:n säännök-
siä. Tätä pykälää ei sovelleta ajoneuvoon, jo-
ka on käytössä muualla kuin Suomessa.

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 9 600 eurol-
la autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekiste-
roitäessä merkitään käytettäväksi taksiliiken-
nelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitet-

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 15 000 eu-
rolla autosta, joka:

1) Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä
merkitään käytettäväksi taksiliikennelain

tuun tilausliikenteeseen ja jota *sen omistaja* pääasiallisesti käyttää tällaiseen liikenteeseen. Alennus on enintään 15 000 euroa, jos taksi on esteetön tai se on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä ja siinä on kuljettajan istuimen lisäksi vähintään seitsemän istuinpaikkaa. Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

Mitä jäljempänä säädetään muutoksenhausta ja oikaisusta, sovelletaan myös, jos auto, josta vero on jo suoritettu, otetaan käyttöön 1 momentissa säädettyllä tavalla.

Luvanvaraisessa henkilöliikenteessä käytön ja muiden 1 momentissa säädettyjen alennettujen veron myöntämisen edellytysten selvittämisestä säädetään asetuksella.

30 §

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske Suomessa aikaisemmin rekisteröityä ajoneuvoa, josta kannettua autoveroa on alennettu maahanmuuton yhteydessä 25 §:ssä säädettyllä tavalla, mutta jonka verottomalle luovutukselle 27 §:ssä säädetty määräaika ei ole päättynyt ennen ajoneuvon uudelleen rekisteröintiä. Jos tällainen ajoneuvo rekisteröidään tai pitäisi rekisteröidä Suomessa, ajoneuvosta kannetaan veroa tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaan siltä osin kuin vero ylittää ajoneuvosta aikaisemmin maksetun veron. Veron maksuunpanon toimittaa tällöin Tulli.

34 c §

Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työnantajalla on kiinteä toimipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa

(217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota pääasiallisesti käytetään tällaiseen liikenteeseen;

2) joka on esteetön tai on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä; ja

3) joka on hyväksytty kuljettajan lisäksi vähintään seitsemän matkustajan kuljetukseen, joista yksi tai useampi voi olla pyörätuolissa matkustava henkilö.

Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

Mitä jäljempänä säädetään muutoksenhausta ja oikaisusta, sovelletaan myös, jos auto, josta vero on jo suoritettu, otetaan käyttöön 1 momentissa säädettyllä tavalla.

30 §

(3 mom. kumotaan)

34 c §

Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työnantajalla on kiinteä toimipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa

ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Niin ikään Suomessa vakinaisesti asuva ammatinharjoittaja, joka on sijoittautunut ulkomaille tai tarjoaa siellä palvelujaan, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä ajoneuvoaan Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta.

Käyttö katsotaan väliaikaiseksi Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö käyttää ajoneuvoa päivien mukaan laskettuna vähemmän Suomessa kuin ulkomailla kunkin 12 kuukauden pituisen ajanjakson aikana. Jos ajoneuvoa saman päivän aikana käytetään sekä Suomessa että ulkomailla, ajoneuvoa katsotaan käytettävän ulkomailla.

Tulli antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava Tullille, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.

ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Niin ikään Suomessa vakinaisesti asuva ammatinharjoittaja, joka on sijoittautunut ulkomaille tai tarjoaa siellä palvelujaan, voi käyttää siellä vakinaisesti rekisteröityä ajoneuvoaan Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta.

Myös 1 momentissa tarkoitettun henkilön perhe voi käyttää mainitussa momentissa tarkoitettua ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen väliaikaisesti veroa suorittamatta. Henkilön perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso on rinnastetaan avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

Käyttö katsotaan väliaikaiseksi Suomessa, jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö ja hänen perheensä yhteensä käyttävät ajoneuvoa päivien mukaan laskettuna vähemmän Suomessa kuin ulkomailla kunkin 12 kuukauden pituisen ajanjakson aikana. Jos ajoneuvoa saman päivän aikana käytetään sekä Suomessa että ulkomailla, ajoneuvoa katsotaan käytettävän ulkomailla.

Tulli antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava Tullille, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.

35 c §

Muussa kuin 34 b, 34 c, 35, 35 a tai 35 b §:ssä tarkoitettussa tapauksessa saa Suomessa vakinaisesti asuva luonnollinen henkilö käyttää omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahantuomaansa ajoneuvoa veroa suorittamatta yhtäjaksoisesti enintään 14 päivän ajan kerran kalenterivuodessa, jos

ajoneuvo on rekisteröity toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Määräaikaan lasketaan myös muiden samaan perheeseen 34 c §:n 2 momentin mukaisesti kuuluvien henkilöiden väliaikainen ajoneuvon käyttö Suomessa.

Tullille tulee antaa ilmoitus väliaikaisesta käytöstä ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan käytön alkamista. Tullin vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä.

47 §

Jos ajoneuvo, josta tämän lain mukaan ei ole suoritettava veroa tai josta vero on suoritettava alennettuna, ilmoitetaan tai olisi ilmoitettava rekisteriin muuna kuin tämän lain nojalla verosta vapaana tai alennetun verokannan mukaan verotettuna ajoneuvona, Liikenteen turvallisuusviraston on maksuunpantava autovero 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen maksettavaksi.

Jos ajoneuvo, joka on 28 §:n 1 momentin nojalla oikeutettu alennettuun veroon, ilmoitetaan tai olisi ilmoitettava ajoneuvorekisteriin muuhun kuin mainitun lainkohdan mukaiseen alennettuun veroon oikeuttavaan käyttöön, Liikenteen turvallisuusviraston on maksuunpantava autovero sille, joka on käyttänyt ajoneuvoa 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai hänen oikeudenomistajalleen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään veron maksuun panemisesta, on noudatettava myös muutoin, jos liikenteessä käytetään ajoneuvoa, joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja. Veronalennukseksi katsotaan tällöin ajoneuvon aiempi verottaminen lievemmän verokannan mukaan riippumatta siitä, millä perusteella näin on menetelty. Jos ajoneuvo merkitään rekisteriin toisen verottomuuteen, alennetun veron alaisen ajoneuvon käyttöön oikeutetun tai veronpalautukseen oikeutetun omistukseen viimeistään yhden kuukauden kuluessa siitä, kun mainittuihin etuihin oikeutettu omistaja on luovuttanut ajoneuvon, maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta. Myös

47 §

Liikenteen turvallisuusvirasto maksuunpantaa autoveron saatuaan 46 §:n mukaisen ilmoituksen tai kun muutoin havaitaan, että liikenteessä on käytetty ajoneuvoa, joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja.

Vero maksuunpannaan 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen maksettavaksi tai sille, joka on käyttänyt ajoneuvoa 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai hänen oikeudenomistajalleen. Maksuunpanoa ei kuitenkaan toimiteta, jos ajoneuvo merkitään rekisteriin toisen verottomuuteen, alennetun veron alaisen ajoneuvon käyttöön oikeutetun tai veronpalautukseen oikeutetun omistukseen viimeistään yhden kuukauden kuluessa siitä, kun mainittuihin etuihin oikeutettu omistaja on luovuttanut ajoneuvon.

Voimassa oleva laki

luovutuksen saajaan sovelletaan, mitä edellä tässä pykälässä säädetään.

Ennen veron maksuunpanoa Liikenteen turvallisuusvirasto voi varata maksuvelvolliselle tilaisuuden asiaa koskevan selvityksen esittämiseen. Jos maksuvelvollinen asetetussa kohtuullisessa määräajassa ei ole antanut selvitystä, Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa maksuunpanon.

48 §

Edellä 47 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa maksuunpantava vero on verottomasta ajoneuvosta ja sellaisesta ajoneuvosta, josta vero on alennettu tai palautettu, se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi kertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona vähennettynä ajoneuvosta jo suoritetun veron määrällä.

Autosta, josta veroa on alennettu 28 tai 51 §:n nojalla, sekä sairasautosta maksuunpantavaa veroa alennetaan yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista rekisterissäolajan täyttä kuukautta kohti. Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua pelastusauton, invataksin, eläinlääkintäauton ja ruumisauton verosta vähennetään yksi neljäskymmeneskahdeksasosa rekisterissäolajan kutakin täyttä kuukautta kohti. Jos veroa alennettaessa on 28 §:n nojalla otettu veron alennuksen määrässä huomioon myös rekisterissäolo muualla kuin Suomessa, tämä aika lasketaan vastaavasti hyväksi tätä momenttia sovellettaessa.

Jos verosta vapaan tai alennetun verokannan mukaan verotetun muun kuin edellä 2 momentissa tarkoitettua ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu tai omistaja on muuttunut edellä säädetyllä tavalla, vero maksuunpannaan kuitenkin aina täysimääräisenä vähennettynä autosta jo suoritettua veron määrällä. Mitä tässä säädetään, sovelletaan myös, jos auto on muutettu laadultaan korke-

48 §

Ajoneuvo, joka ei enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja, verotetaan uudelleen niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava lajiltaan samanlaiseen käytettyyn ajoneuvoon ajankohtana, jona verovelvollisuus syntyi. Jäljempänä 2 momentissa tarkoitettua ajoneuvosta maksuunpannaan kuitenkin se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi kertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona vähennettynä ajoneuvosta jo suoritettua veron määrällä.

Autosta, josta veroa on alennettu 28 tai 51 §:n nojalla, sekä sairasautosta maksuunpantavaa veroa alennetaan yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista rekisterissäolajan täyttä kuukautta kohti. Edellä 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua pelastusauton, invataksin, eläinlääkintäauton ja ruumisauton verosta vähennetään yksi neljäskymmeneskahdeksasosa rekisterissäolajan kutakin täyttä kuukautta kohti. Jos veroa alennettaessa on 28 §:n nojalla otettu veron alennuksen määrässä huomioon myös rekisterissäolo muualla kuin Suomessa, tämä aika lasketaan vastaavasti hyväksi tätä momenttia sovellettaessa. *Veroa ei vähennetä ajalta, jonka ajoneuvo on ollut ilmoitettuna liikennekäytöstä poistetuksi, lukuun ottamatta 51 §:n mukaisen autoveron palautuksen saaneita ajoneuvoja.*

amman veron mukaan verotetusta lievemmin verotetuksi ja uudelleen korkeamman veron mukaisesti verotettavaksi. Tällöin maksuunpanossa otetaan huomioon maksettuna verona ainoastaan se määrä, joka ajoneuvosta olisi kannettu lievemmän verokannan mukaisia veroperusteita sovellettaessa.

65 §

Muutoksenhaun tai veroviranomaisen tekemän oikaisun johdosta takaisin maksettavalle verolle maksetaan säädetty korko. Korko lasketaan maksupäivästä.

66 §

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, autoveron kannossa, perimisessä ja palauttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa (611/78) tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

65 §

Muutoksenhaun tai veroviranomaisen tekemän oikaisun johdosta takaisin maksettavalle verolle maksetaan veronkantolaissa (609/2005) säädetty korko.

Edellä 34 d §:ssä tarkoitetun palautuksen johdosta maksetaan korko, jos hakija osoittaa, että ajoneuvo on tuotu Suomeen määräaikaista käyttöä varten, jonka kesto on määriteltä ennen ajoneuvon maahantuontia. Korko maksetaan enintään ennalta määritetyn käyttöjaksan ajalta. Korko lasketaan vuotuisena korkona, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Korko lasketaan veron maksupäivästä.

66 §

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, autoveron kannossa, perimisessä ja palauttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ajoneuvoon, jonka maahan muuttava henkilö on tuonut muuton yhteydessä ja jonka veroa on alennettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella, sovelletaan 27 ja 27 a §:ää ja 30 §:n 3 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Ajoneuvoon, joka on tämän lain voimaan tullessa rekisteröitynä maahan muuttavan henkilön käyttöön tai jonka hankinnasta henkilö on tehnyt sitovan sopimuksen, sovelletaan 25—27, 27 a, 27 b §:ää ja 30 §:n 3 momenttia sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa, jos muutto Suomeen tapahtuu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 tai 25 §:n 3 momentissa tarkoitettu vä-

liaikainen oleskelu Suomessa on alkanut viimeistään tällöin.

Autoon, joka on rekisteröity viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014 käytettäväksi taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen, sovelletaan 28 §:ää sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.
